

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	100-25/289102
Otsuse kuupäev	23.04.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	aktsiaseltsi Surgitech vaidlustus Sihtasutuse Viljandi Haigla riigihankes „Uriinianalüsaatorite, hooldusteenuse ja reaktiivide ning tarvikute ost“ (viitenumber 289102)
Menetlusosalised	Vaidlustaja, aktsiaselts Surgitech, esindaja advokaat Toomas Laanemaa Hankija, Sihtasutus Viljandi Haigla Kolmas isik, Medivar OÜ

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 8, § 192 lg 3 p-i 5 ja § 198 lg 5¹ alusel

- 1) Jätta aktsiaseltsi Surgitech vaidlustus läbi vaatamata.
- 2) Mõista Sihtasutuselt Viljandi Haigla aktsiaseltsi Surgitech kasuks välja esindaja kulud 1800 eurot käibemaksuta.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 24.01.2025 alustas Sihtasutus Viljandi Haigla (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbi viidavat riigihanget „Uriinianalüsaatorite, hooldusteenuse ja reaktiivide ning tarvikute ost“ (viitenumber 289102) (edaspidi Riigihange).
2. 14.04.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) aktsiaseltsi Surgitech (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi ja tunnistada edukaks Medivar OÜ pakkumus.
3. 21.04.2025 teavitas Hankija vaidlustuskomisjoni, et on vaidlustatud otsused ja Riigihanke

¹ Riigihangete seadus

menetluse RHS § 73 lg 3 p-i 6 alusel kehtetuks tunnistanud (juhatuse otsus nr 1-9/101, edaspidi Otsus). Otsust on Hankija põhjendanud järgmiselt:

„[---]

1. Tühistada SA Viljandi Haigla juhatuse 02.04.2025 otsus nr 1-9/85, millega:

1.1. tunnistati vastavaks ja edukaks Medivar OÜ (registrikood 12339040) pakkumus nr 542734 riigihankes „Uriinianalüsaatorite, hooldusteenuse ja reaktiivide ning tarvikute ost“ (viitenumber 289102);

1.2. tunnistati mittevastavaks ja lükati tagasi aktsiaselts Surgitech (registrikood 10453754) pakkumus nr 543853, kuna see ei vastanud riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele, kuivõrd otsus on seotud kehtetuks tunnistatud hankemenetlusega.

2. Tunnistada kehtetuks eeltoodud riigihanke menetlus, kuna hankija vajadused on muutunud ja tehnilise kirjelduse kohaselt kavandatud hankelepingu objekt ei vasta hankija tegelikele vajadustele.[---]“

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

4. RHS § 197 lg 1 p-i 8 kohaselt lõpeb vaidlustusmenetlus vaidlustuskomisjoni otsusega jätta vaidlustus osaliselt või täielikult läbi vaatamata, kui ilmnevad käesoleva seaduse § 192 lg-s 3 sätestatud alused.

RHS § 192 lg 3 p-i 5 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumine on kõrvaldatud.

Kuna Hankija on Otsusega tunnistanud Riigihanke menetluse ja vaidlustatud otsused kehtetuks, esineb RHS § 192 lg 3 p-is 5 sätestatud alus vaidlustuse läbi vaatamata jätmiseks.

5. Vaidlustusmenetluse kulud

5.1. Riigilõiv

Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu tagastamist. Riigilõivu 640 eurot tagastamise taotlus tuleb esitada vaidlustuskomisjonile vastavalt riigilõivuseaduse §-le 12, Vaidlustaja esitas vastava taotluse 21.04.2025.

5.2. Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud

5.2.1. RHS § 198 lg 5¹ sätestab, et kui vaidlustusmenetlus lõpeb käesoleva seaduse § 197 lõike 1 punkti 8 alusel põhjusel, et hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumise kõrvaldanud, mõistab vaidlustuskomisjon oma otsusega hankijalt vaidlustaja kasuks välja vaidlustaja tasutud või tasumisele kuuluva eksperditasu ja lepingulise esindaja kulud põhjendatud ja vajalikul ulatuses, välja arvatud juhul, kui vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks tunnistamine või õigusrikkumise kõrvaldamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.

Seega Vaidlustajal on õigus lepingulise esindaja kulude välja mõistmisele vaid juhul, kui vaidlustatud otsuste ja Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine on tingitud vaidlustuse esitamisest.

5.2.2. Kulude välja mõistmiseks hindab vaidlustuskomisjon üksnes seda, kas Otsuse põhjendused on piisavalt veenvad järeldamiseks, et vaidlustatud otsuste ja Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Otsuse põhjendused (hankevajadused on riigihanke algatamise hetkega võrreldes muutud, hankija vajadused on muutunud ja tehnilise kirjelduse

kohaselt kavandatud hankelepingu objekt ei vasta hankija tegelikele vajadustele) on sedavõrd üldised, et pole võimalik hinnata, kas need on reaalsed või mitte. Vaidlustuskomisjonile tundub ebatõenäoline, et vajaduste muutumine sai teatavaks just pärast vaidlustuse esitamist. Aga mis kõige olulisem - pole teada see, mis vajadused Hankijal muutunud on.

Vaidlustuskomisjon küsis 21.04.2025 Hankijalt dokumenti, kus võiksid olla täpsemad põhjendused.

22.04.2025 esitati dokument pealkirjaga „Hankekomisjoni selgitus juhatusele“ (edaspidi Dokument). Dokument on allkirjastamata ja meta-andmete järgi loodud 22.04.2025 kell 16.30. Dokumendis on Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamist põhjendatud järgmiselt:

„1. Hankija on analüüsinud läbiviidud riigihanke alusdokumentides sisalduvat tehnilist kirjeldust ning muid tingimusi ja jõudnud järeldusele, et hankija vajadused on võrreldes hanke algatamise hetkel kavandatuga muutunud. Senises hankemenetluses kehtestatud tehnilise kirjelduse kohaselt kavandatud hankelepingu objekt ei vasta enam täiel määral hankija tegelikele vajadustele ning esitatud pakkumuste seast ei saa teha seda kasutama asuva osakonna jaoks optimaalseimat valikut.

2. Hankija soovib täpsustada ning täiendada tehnilist kirjeldust, et tagada parimal moel vajadustele vastav lahendus, sh seadme lisafunktsioonid ning võimaldada potentsiaalselt ka kolmanda pakkuja osalemist hankemenetluses. Sellega soovib hankija suurendada konkurentsi ja tagada, et pakutavad lahendused vastaksid paremini hankija ootustele.

3. Hankija on hinnanud, et senised hindamiskriteeriumid ning nende osakaal ei võimalda piisavalt selgelt eristada kvaliteetsemaid pakkumusi. Hanke juures on oluline seadme kvaliteet, mis on hankelepingu eduka täitmise seisukohalt määrava tähtsusega. Praeguses hankes jäeti ebaproportsionaalselt suur osakaal hindamisel pakkumuse maksumusele. Sellest tulenevalt soovib hankekomisjon lisada hindamiskriteeriumitesse täiendavaid kvaliteedinäitajaid ning täpsustada hindamismetoodikat, et olla kindel seadme vastavuses kvaliteedinõuetele.

4. Kokkuvõttes on käesoleva hanke kehtetuks tunnistamine muutunud vajaduste ja täpsustamist vajavate tingimuste tõttu põhjendatud. Kehtetuks tunnistamine võimaldab hankijal esitada täpsemad nõuded, kaasata järgmisesse läbiviidavas hankesse rohkem pakkujaid ning hinnata pakkumusi sisulisemalt. See loob eeldused parima tulemuseni jõudmiseks ning tagab hankelepingu eesmärgipärasema täitmise.“

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et isegi kui jätta kõrvale see, et Dokument on allkirjastamata ja loodud peale Otsuse vastu võtmist, pole vaidlustuskomisjonile usutav, et Otsus oleks vastu võetud ka siis, kui Vaidlustaja poleks vaidlustust esitanud. Otsuses ja Dokumendis toodu on üldsõnaline, Otsuses pole viidatud vajadusele muuta hindamiskriteeriume ja nende osakaale. Vaidlustuskomisjonile on ebatõenäoline see, et Hankija vajadused muutusid peale seda, kui Hankija oli eduka pakkumuse esitanud pakkuja välja selgitanud ja oli jäänud teha veel üks toiming - hankelepingu sõlmimine, kuid seda takistas vaidlustuse esitamine. Seega RHS § 198 lg 5¹ sätestatud koosseis Vaidlustajale esindaja kulude välja mõistmiseks on täidetud.

5.2.3. 21.04.2025 esitas Vaidlustaja taotluse esindaja kulude välja mõistmiseks summas 2610 eurot käibemaksuta, 14,5 tunni õigusabi osutamise eest tunnitasuga 180 eurot käibemaksuta.

Arvestades seda, et vaidlustusmenetluses on esitatud üksnes vaidlustus, peab vaidlustuskomisjon Vaidlustaja lepingulise esindaja kulusid mõnevõrra ülepaisutatuks. Vaidlustuskomisjon peab vajalikuks ja põhjendatuks Vaidlustaja lepingulise esindaja kulusid summas 1800 eurot käibemaksuta, 10 tunni õigusabi osutamise eest, tunnitasuga 180 eurot käibemaksuta ja need tuleb Hankijalt välja mõista.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets